

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 103/14
V Lucemburku dne 17. července 2013

Rozsudek ve spojených věcech C-58/13 a 59/13
Angelo Alberto Torresi a Pierfrancesco Torresi v. Consiglio dell'Ordine
degli Avvocati di Macerata

Návrat do členského státu za účelem výkonu povolání advokáta pod profesním označením udělovaným v jiném členském státě nepředstavuje zneužívající jednání

Možnost, aby si občané Unie zvolili členský stát, v němž chtějí získat svou odbornou kvalifikaci, i členský stát, v němž hodlají vykonávat své povolání, je nedílnou součástí výkonu základních svobod zaručených Smlouvami.

Cílem směrnice o usazování advokátů¹ je usnadnit trvalý výkon povolání advokáta (jako osoby samostatně výdělečně činné nebo jako osoby v pracovním poměru) v jiném členském státě než v tom, ve kterém byla získána odborná kvalifikace, avšak toto povolání může být vykonáváno pouze pod původním profesním označením. Tato směrnice stanoví, že příslušný orgán členského státu, kde se advokát zamýšlí usadit, provede jeho zápis po předložení průkazu oprávnění potvrzujícího jeho zápis u příslušného orgánu členského státu, kde toto profesní označení získal².

Italští občané Angelo Alberto a Pierfrancesco Torresi poté, co obdrželi vysokoškolský titul v oboru právo v Itálii, získali i vysokoškolský titul v oboru právo ve Španělsku. Dne 1. prosince 2011 byli zapsáni jako advokáti do seznamu Ilustre Colegio de Abogados de Santa Cruz de Tenerife (advokátní komora v Santa Cruz de Tenerife, Španělsko). Dne 17. března 2012 podali k radě komory v Maceratě (Itálie) žádost o zápis³ do „zvláštní části seznamu advokátů“. Do této části jsou zapisováni advokáti, kteří jsou držiteli profesního označení udělovaného v jiném členském státě než v Itálii, ale jsou usazeni v Itálii.

Jelikož se Rada komory v Maceratě ve stanovené lhůtě nevyjádřila, obrátili se A. A. Torresi a P. Torresi na Consiglio Nazionale Forense (Národní rada advokátní komory, dále jen „CNF“), aby o jejich žádostech o zápis rozhodla ona. Uvedli, že podle platné právní úpravy podléhají zápisy jediné podmínce, a to předložení „průkazu oprávnění potvrzujícího zápis u příslušného orgánu v domovském členském státě“ (v daném případě ve Španělsku). Jelikož tato podmínka byla v projednávané věci splněna, zastávali A. A. Torresi a P. Torresi názor, že měli být do seznamu zapsáni.

CNF měla za to, že se A. A. Torresi a P. Torresi nemohou dovolávat směrnice o usazování advokátů, jelikož jediným cílem získání odborné kvalifikace advokáta ve Španělsku bylo vyhnout se uplatnění italského práva upravujícího přístup k uvedenému povolání, a takovéto nabytí kvalifikace tudíž představuje zneužití práva usazování. CNF se proto Soudního dvora dotazuje, zda mohou příslušné orgány členského státu s poukazem na zneužití práva odmítnout zápis do seznamu usazených advokátů v případě státních příslušníků tohoto členského státu, kteří se poté, co v tomto státě získali vysokoškolský titul, odebrali do jiného členského státu za účelem získat tam odbornou kvalifikaci advokáta a následně se vrátili do prvního členského státu, aby v něm vykonávali povolání advokáta pod profesním označením udělovaným v druhém členském státě⁴.

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/5/ES ze dne 16. února 1998 o usnadnění trvalého výkonu povolání advokáta v jiném členském státě než v tom, ve kterém byla získána kvalifikace (Úř. věst. L 77, s. 36; Zvl. vyd. 06/03, s. 83).

² Článek 3 odst. 2 směrnice.

³ Podle článku 3 směrnice.

⁴ V takovémto případě je advokát povinen vykonávat svou činnost v hostitelském členském státě pod profesním označením udělovaným v domovském státě, přičemž toto označení musí být vyjádřeno v úředním jazyce domovského členského státu srozumitelným způsobem, a tak aby se zabránilo záměně s profesním označením udělovaným v hostitelském členském státě (čl. 4 odst. 21 směrnice).

V dnešním rozsudku Soudní dvůr především připomíná, že k usnadnění trvalého výkonu povolání advokáta v jiném členském státě než v tom, ve kterém byla získána odborná kvalifikace, zavádí směrnice o usazování advokátů mechanismus vzájemného uznávání profesních označení migrujících advokátů, kteří chtějí vykonávat činnost pod původně uděleným označením. Unijní zákonodárce zamýšlel tímto způsobem odstranit rozdíly mezi vnitrostátními pravidly týkajícími se podmínek zápisu, které byly původem nerovností a překážek volného pohybu. Směrnice má tedy za cíl dosažení plné harmonizace podmínek vyžadovaných k využití práva usazování advokátů.

Soudní dvůr již rozhodl, že předložení průkazu oprávnění potvrzujícího zápis v domovském členském státě je jedinou podmínkou, kterou je podmíněn zápis dotyčného žadatele v hostitelském členském státě, který mu umožní výkon činnosti v tomto hostitelském členském státě pod profesním označením udělovaným v domovském členském státě⁵.

Soudní dvůr zdůraznil, že se jednotlivci nemohou norem unijního práva dovolávat podvodně nebo zneužívajícím způsobem a že členský stát je oprávněn přijmout všechna nezbytná opatření, která jeho státním příslušníkům zabrání vyhnout se zneužívajícím způsobem pravidlům jejich vnitrostátní právní úpravy. V tomto ohledu Soudní dvůr připomněl, že ke zjištění existence zneužívajícího jednání je zapotřebí splnění objektivního prvku (tzn. cíle sledovaného unijními právními předpisy nebylo vzdor jejich formálnímu dodržení dosaženo) a prvku subjektivního (tzn. musí být patrná vůle získat neoprávněnou výhodu).

Soudní dvůr má nicméně za to, že právo státních příslušníků členského státu zvolit si jak členský stát, v němž chtějí získat svou odbornou kvalifikaci, tak členský stát, v němž mají v úmyslu vykonávat své povolání, je nedílnou součástí výkonu základních svobod zaručených Smlouvami na jednotném trhu.

Skutečnost, že se státní příslušník členského státu, který ve své zemi získal vysokoškolský titul, odebere do jiného členského státu, aby v něm získal odbornou kvalifikaci advokáta, a poté se vrátí do své země, aby tam vykonával povolání advokáta pod profesním označením udělovaným v jiném členském státě, **představuje dosažení jednoho z cílů směrnice a nemůže zakládat zneužití práva usazování.**

Skutečnost, že žádost o zápis do seznamu advokátů byla podána krátce po získání profesního označení v domovském členském státě, také nepředstavuje zneužití práva, neboť směrnice nevyžaduje splnění určité doby praxe v domovském členském státě.

Soudní dvůr rozhodl, že skutečnost, že státní příslušník členského státu, který se odebere do jiného členského státu s cílem získat tam po úspěšném absolvování vysokoškolského studia odbornou kvalifikaci advokáta, a vrátí se do svého členského státu, aby v něm vykonával povolání advokáta pod profesním označením udělovaným v členském státě, ve kterém byla tato odborná kvalifikace získána, nepředstavuje zneužívající jednání.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

⁵ Viz rozsudky ze dne 19. září 2006, Komise v. Lucembursko (věc [C-193/05](#)) a Wilson (věc [C-506/04](#)). Viz též tiskovou zprávu č. [76/06](#).

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na [Europe by Satellite](#) ☎️ (+32) 2 2964106